PHÉP NHÂN SỐ THẬP PHÂN

KIẾN THỨC CẦN NHỚ

Ví dụ: Đặt tính rồi tính:

$$\begin{array}{r} 41,6 \\ +\quad 25 \\ \hline 2080 \\ 832 \\ \hline 1040,0 \end{array} \qquad \begin{array}{r} 1,25 \\ \times\quad 3,7 \\ \hline 875 \\ 375 \\ \hline 4,625 \end{array}$$

Ghi nhớ:

Cách nhân số thập phân:

1. Đặt tính thẳng cột từ phải qua trái.
2. Nhân như cách nhân số tự nhiên.
3. Đếm các thừa số có bao nhiêu chữ số ở phần thập phân thì tích có bấy nhiêu chữ số ở phần thập phân.

Nhân số thập phân với 10; 100; 1000; ...

Muốn nhân một số thập phân với 10; 100; 1000; … ta chỉ việc chuyển dấu phẩy của số đó lần lượt sang bên phải một, hai, ba, … chữ số.

Nhân một số thập phân với 0,1; 0,01; 0,001; ...

Khi nhân một số thập phân với 0,1; 0,01; 0,001… ta chỉ việc chuyển dấu phẩy của số đó lần lượt bên trái một, hai, ba, … chữ số

Chú ý:

- Muốn nhân một số với 0,5 ta chỉ việc lấy số đó chia 2.
- Muốn nhân một số với 0,25 ta chỉ việc lấy số đó chia 4.
- Muốn nhân một số với 0,2 ta chỉ việc lấy số đó chia 5.
- Muốn nhân một số với 0,125 ta chỉ việc lấy số đó chia 8.

VẬN DỤNG

1 Đặt tính rồi tính:

a. 2,35 × 7

b. 65 × 1,28

c. 1,25 × 0,5

d. 0,49 × 2,6

Bài giải:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Tính nhẩm:

3,45 × 10 = ...

0,423 × 1000 = ...

0,56 × 10 000 = ...

6,2 × 0,1 = ...

0,95 × 0,01 = ...

53,8 × 0,001 = ...

16 × 0,125 = ...

54 × 0,5 = ...

Bài giải:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Tính bằng cách thuận tiện nhất

a. 5,67 × 2,5 × 0,4

b. 1,25 × 0,68 × 80

c. 1,47 × 3,6 + 1,47 × 6,4

d. 25,8 × 1,02 – 25,8 × 1,01

Bài giải:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Có 9 xe ô tô chở được tất cả 37,8 tấn thóc. Hỏi nếu 45 xe ô tô như thế thì chở được tất cả bao nhiêu tấn thóc?

Bài giải:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5 Một can nhựa chứa 100 lít dầu hỏa. Biết một lít dầu hỏa cân nặng 0,8kg; can rỗng cân nặng 12,5kg. Hỏi can dầu hỏa đó cân nặng bao nhiêu ki-lô-gam?

Bài giải:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

HƯỚNG DẪN GIẢI

1 Đặt tính rồi tính:

a. 2,35 × 7

b. 65 × 1,28

c. 1,25 × 0,5

d. 0,49 × 2,6

Bài giải:

2,35 × 7

$$\begin{array}{r} 2,35 \\ \times \quad 7 \\ \hline 16,45 \end{array}$$

65 × 1,28

$$\begin{array}{r} 1,2\,8 \\ \times \quad 6\,5 \\ \hline 64\,0 \\ 7\,68 \\ \hline 8\,3,2\,0 \end{array}$$

1,25 × 0,5

$$\begin{array}{r} 1,\ 2\,5 \\ \times \quad 0,5 \\ \hline 0,6\,2\,5 \end{array}$$

0,49 × 2,6

$$\begin{array}{r} 0,4\,9 \\ \times \quad 2,6 \\ \hline 2\,9\,4 \\ 0\,9\,8 \\ \hline 1,\ 2\,7\,4 \end{array}$$

2 Tính nhẩm:

3,45 × 10 = ...

0,423 × 1000 = ...

0,56 × 10 000 = ...

6,2 × 0,1 = ...

0,95 × 0,01 = ...

53,8 × 0,001 = ...

16 × 0,125 = ...

54 × 0,5 = ...

Bài giải:

3,45 × 10 = 34,5

0,423 × 1000 = 423

0,56 × 10 000 = 5600

6,2 × 0,1 = 0,62

0,95 × 0,01 = 0,0095

53,8 × 0,001 = 0,0538

16 × 0,125 = 2 54 × 0,5 = 27

3 Tính bằng cách thuận tiện nhất

a. 5,67 × 2,5 × 0,4 b. 1,25 × 0,68 × 80

c. 1,47 × 3,6 + 1,47 × 6,4 d. 25,8 × 1,02 – 25,8 × 1,01

Bài giải:

a. 5,67 × 2,5 × 0,4
= 5,67 × (2,5 × 0,4)
= 5,67 × 1
= 5,67

b. 1,25 × 0,68 × 80
= (1,25 × 80) × 0,68
= 100,00 × 0,68
= 68

c. 1,47 × 3,6 + 1,47 × 6,4
= 1,47 × (3,6 + 6,4)
= 1,47 × 10
= 14,7

d. 25,8 × 1,02 – 25,8 × 1,01
= 25,8 × (1,02 – 1,01)
= 25,8 × 0,01
= 0,258

4 Có 9 xe ô tô chở được tất cả 37,8 tấn thóc. Hỏi nếu 45 xe ô tô như thế thì chở được tất cả bao nhiêu tấn thóc?

Bài giải:

45 xe gấp 9 xe số lần là:

45 : 9 = 5 (lần)

45 xe chở được số thóc là:

37,8 x 5 = 189 (tấn)

Đáp số: 189 tấn thóc.

5 Một can nhựa chứa 100 lít dầu hỏa. Biết một lít dầu hỏa cân nặng 0,8kg; can rỗng cân nặng 12,5kg. Hỏi can dầu hỏa đó cân nặng bao nhiêu ki-lô-gam?

Bài giải:

Khối lượng của 100*l* dầu là:

0,8 x 100 = 80 (kg)

Khối lượng của can dầu đó là:

80 + 12,5 = 92,5 (kg)

Đáp số: 92,5 kg.